

Liedboek bezingt deugden en ondeugden Groninger gemeenten

'Dag van het Lied' niet zonder problemen

GRON.
DAGBL.

13-5-94

Het is dit jaar precies vier eeuwen geleden dat de Staten Generaal besloten tot de instelling van het gewest Stad en Lande, tegenwoordig de provincie Groningen genaamd. Drie Groningse kunstenaars, de schrijver Driek van Wissen, componist Wouter de Koning en beeldend kunstenaar Maarten Voorzanger maakten naar aanleiding van dit heuglijk feit een liedboek waarin de deugden en ondeugden van alle vijftintig Groninger gemeenten bezongen worden. Op zaterdag 28 mei is het zo ver, dan zal in het Groningse Leek deze bundel gepresenteerd en tot klinken gebracht worden in het kader van de 'Dag van het Lied.'

Zonder problemen verliepen de voorbereidingen voor *De Dag* echter niet. Een aantal koren weigerden - meestal om tekstuele redenen - hun medewerking, en in sommige gemeenten bleek de zanglust tot het nulpunt gedaald te zijn. Het bestuur van het koor De Volksstem Bellingwolde viel bij voorbeeld over het derde couplet van het *Bellingwedder Toeristenlied* waarin de bordelen van Klein Ulsda genoemd worden:

'Kom op naar Bellingwedde, kom op nu recreant. / Ook u van Duitsen bloede, bezoek de overkant. / Daar staat de koffietafel, dus schuif maar rustig bij. / De kaantjes en de bloedworst, de koffie met kandij. / Dineer in Bellingwolde of eet in Veelerveen. / Ga 's avonds naar Klein Ulsda, althans als man alleen. / Daar wacht op u als klapstuk een sexuele bom. / Kom op naar Bellingwedde, recreant, ach kom.'

Toch ziet het er naar uit dat de organisatie, die in handen is van de stichting de Reductie van Groningen, er in slaagt alle vijftintig liederen uitgevoerd te krijgen. Dat belooft dus wat.

- Hoe is het zo gekomen?

Componist Wouter de Koning: „Het was begonnen als een idee voor een musical over de geschiedenis van Groningen. Maar dat project zou ongeveer twee ton gaan kosten. Dat zat er niet in. De bedoeling was namelijk dat een tekstschrijver, een beeldend kunstenaar en een componist samen iets zouden maken voor een bedrag van maximaal 20.000 gulden. En dat is natuurlijk niet veel.

Toen ben ik gaan bedenken aan iets dat achteraf ook nog wat geld op kan gaan brengen. Zo



kwamen wij dus op de idee van het produceren van een boekje.

„De onderwerpen van de tekst vind je terug in de illustraties van Maarten Voorzanger, hij heeft zich gebaseerd op vorm van het gemeentewapen, maar deze gemeentewapens zijn uiteraard fake.”

- Je moet wel behoorlijk gek van Groningen zijn om zo iets te maken.

Driek van Wissen: „Ik ben een echte Groninger. En mijn twee collega's weliswaar niet, maar die zijn volgens mij ook behoorlijk verknocht aan Groningen. Bovendien was dit project een soort ontdekkingsreis voor ons. Groningen is vrij divers. En er zit een behoorlijk verschil in sfeer tussen de vijftintig gemeenten.”

Wouter de Koning: „Het verschil tussen de Duitse, en de Friese kant is gigantisch.”

De eerste opzet was voor iedere gemeente een gemeentelied te maken. De Koning: „Er bestaat echter niets saaier dan een gemeentelied. Het is altijd 'het mooiste plekje op aard' of 'de parel van het Noorden', enzovoort. Als je al die gemeenteliederen naast elkaar zet, kom je steeds dezelfde clichés tegen. In Bellingwedde zegt men bij voorbeeld dat de gemeente een eigen volkslied heeft, maar dat is hetzelfde lied als het lied van

Ten Boer, alleen is de naam Ten Boer veranderd in Bellingwedde.”

- In hoeverre hebben jullie de traditie van het gemeentelied gehandhaafd?

Van Wissen: „We hebben de clichés geprobeerd te doorbreken, maar in zekere zin ons aan de traditie van het gemeentelied gehouden. Dat wil zeggen in principe met een refrain en drie coupletten met telkens dezelfde slotregel. En we hebben geprobeerd bij elke gemeente een ander muzikaal genre te hanteren; bij voorbeeld een slaapliedje, een kinderliedje en een protestsong. Van alles wat dus. We hebben de muzikale stijl telkens aangepast aan de specifieke sfeer van iedere gemeente. En ook wel aan de gemeentevoorlichter. Soms was een voorlichter zo slaapverwekkend dat we dus dachten dat hier een slaapliedje op z'n plaats was.

- Jullie hebben voor alle vijftintig gemeenten een lied van vierhonderd woorden en vierhonderd noten geschreven. Had je niet af en toe de neiging een hele saaie gemeente over te slaan?

„Als je d'reentje overslaat, krijg je ruzie,” zegt Van Wissen. En De Koning, lachend: „Want ruzie, daar houden wij niet van. Daar zijn wij niet op uit. Maar sommige gemeenten hebben wel ruzie met ons gezocht.”

◀ Schrijver Driek van Wissen en componist Wouter de Koning hebben met hun liedboek getracht de clichés van het aloude gemeentelied te doorbreken.

Foto: Bert Jippes